

KÖZÉRDEK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden a kiadóhivatalban, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kiadóhivatal:
CIRNER J. JÓZSEF
papírnagykereskedése, hová az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt

Hirdetmények díja:
□ ezetiméterenként 3 kr.
Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek. Bélyegdíj 30 kr.
Nyilttér sora 20-r.

Uj adóhivatali beosztás vármegyénkben.

A közigazgatási és bírósági területek új beosztása foglalkoztatja vármegyénk köreit. A régi és új székhelyek versenye s az egyes községek csoportosítása képezi a kérdés s egyszersmind a versengés tárgyát. Minket, kik elfogulatlanul ítéltük meg, kétségtelenül nehéz viszonyainkra való figyelemmel, a helyzetet, az érdeklődés részben örömmel tölt el, mivel a pro és kontra érvelések között a czélszerű helyi fekvésen kívül az is dominál: hogy az illető város, község mennyire volt képes haladására felhasználni a lefolyt időszakot? mennyire volt képes életet, elevenséget, fejlődésre való törekvést fejteni ki lakosságában? mi sikere lett ezen törekvésnek? s különösen: megszerezte-e mindazon kellékeket, melyek egy központul szolgáló helyen a hivatalok, tisztviselők kellő elhelyezésére, a közoktatás, a társadalmi élet egyesületei, a közlekedés s a piacra való termelést illető gazdasági tevékenység tekintetéből egyaránt kiváló figyelembe veendő? Némely községben ugyanis csak úgy oszkoznak, hogy azért fizetünk adót és arra való az állam, hogy állítson hivatalt, a hivatal pedig arra való, hogy az üresen álló házakat drága pénzen reá sózzuk, az eddig is bérbeadott helyiségek bérlétét pedig felemeljük. Ismerünk egy pár községet, melynek birtokos lakossága követel, de nem építkezik, sőt -- ha csak borsos áron meg nem fizetik -- földet sem ad el új építkezésre. Bosszantó ódság és szűk látkör vegyül némely helyen a hazafiság, vagy a nemzetiség leplevel burkolt kápszisággal.

A míg azonban a közigazgatási és bírói területek beosztása felett foly a vita, egy igen lényeges és szükséges hivatali kör: a pénzügyi közigazgatás iránt semmi érdeklődést sem tapasztalunk.

Pedig az adófizetés, illeték, fogyasztási és italmérési díjak stb. beszolgáltatása, elszámolása mind több és nagyobb arányban foglalja el az adóhivatalokat éppen úgy, mint az adófizetőket.

Némi tájékozást kívánván adni érdeklődő közönségünknek, megemlítjük, hogy vármegyénk nagy területén csak két adóhivatal van: a *nagyenyedi* és a *gyulafehérvári*. A nagyenyedi adóhivatal területe Kutyfaivától Vizaknáig, a gyulafehérvári pedig fel az Aranyos partjáig, Szohodolig terjed.

Igy a *nagyenyedi* adóhivatalhoz tartozik 99 község 99,491 lakossal, melyek közül közvetlenül az adóhivatalba fizeti adóját: 660, a községekben: 98,831. Ezek fizetnek egyenes adóban: 324,423 frtot, illetékben: 44,927 frtot, fogyasztási és italmérési illetékben 155,948 frtot stb.

A *gyulafehérvári* adóhivatalhoz tartozik 81 község 93,581 lakossal. Ezek közül 495 közvetlen adófizető, 93,086 pedig a községekben törleszti adóját. Fizetnek pedig egyenes adóban: 435,280 frtot, illetékben: 65,517 frtot, fogyasztási és italadóban: 173,928 frtot stb. E rengeteg tömeget a két adóhivatal már nem bírja meg, másfelől pedig az adófizetők érdeke éppen úgy, mint az államé megkívánja, hogy szaporitassanak az adóhivatalok, mire most van némi kilátás.

Oly központi helyeken kell felállítani ez adóhivatalokat, a hol közigazgatási és bírói hatóságok is lévén, a szükséges személyi és hivatali érintkezés e hivatali körök között gyorsan történhessék, legalább az adóhivatali terület nagyobb részét érdeklőleg. Sajnos, hogy azt nehezen lehet mindenütt így eszközölni, miszerint az egyesíteni tervezett szolgabírói és járásbírói egész területek egybeessenek, de ez csak kivételesen fordul elő. Ami tovább a központi fekvést, valamint a hivatalok, tisztviselők elhelyezését stb. illeti, nagyon kevés község közül lehet választani, de minden

feltételt összevéve, első sorban *Abrudbánya*, azután *Balázsfalva* volnának azon helyek, a hol — az illetékes körök véleménye szerint — legczél-szerűbben lehetne új adóhivatalokat létesíteni. De figyelmeztetnünk kell az illetékes köröket, hogy előzetesen nyomozzák ki, valjon van-e a jelzett helyeken elegendő és alkalmas hivatali és tisztviselői helyiség, mert pl. a míg Abrudbánya fokozott áldozatkészséggel siet létesíteni iskolát, városházat, járásbírói és társadalmi élete is folyton élénkül, addig Balázsfalván, a folytonos — és valóban csinos építkezés dacára is, még mindig nehéz szállást kapni, a mi pedig van, az drága; a társadalmi élet pedig, az ottani sajtáságos helyzet miatt, csak szűk térre van szorítva. Hisszük azonban, hogy ha egy újabb előnyről van szó, Balázsfalva is gyorsan megteszi a magáét a gazdag alapok támogatásával, melyeknek az újabb építkezésekre legalább területet kellene adni jutányos áron, a többit pedig az ott nem hiányzó vállalkozó szellem gyorsan és jól elvégezné.

Vizakna nem lévén annyira központi hely, mint Balázsfalva, mely Enyed és Vizakna közt fekszik, bár sokkal több és jobb alkalmatossággal és anyagi erővel bír, adóhivatali települ nem lenne eléggé czélszerű. Zalathnát pedig, ezt az élénk kis bányavárost, mely szintén szépen fejlődik, nem lévén szolgabírói és járásbírói székhely s aránylag kis vidék központját képezvén, szintén ki kellene hagynunk a számításból, miután Abrudbánya a jelzett előnyöket kétségtelenül teljesebben bírja.

A filloxera elleni védekezésre választott megyei bizottság gyűlése.

Földmívelési miniszter ur jóváhagyván a filloxera elleni védekezéssről szóló szabályzatot, Csató alispán elnöklése alatt ápril 30-án volt az első

TÁRCZA.

Nászutazás.

— Elbeszélés. —
Irta Werner Gyula.
(Folytatás.)

Magam maradtam.

A „gyümölcs“ elmélet sötét utakra terelte gondolkodásomat.

Íróasztalomhoz léptem s ott a következő, írónnal irt sorokat találtam:

„Andorin! Ma este. Még kimenekülhetünk e farkasveremből, melybe sorsunk vetett. Még mienk a végtelen jövő. Égő szerelemben éljük át azt. A Vezuvon együtt töltött éjszaka nevében kérem önt: kövessen. Minden más fellépése hasztalan volna. Ez még a legjobb megoldás. Egy ügyemnek megnyert cselédjűk tette asztalára ezen irást, a nélkül, hogy értené a nyelvet, melyen írva van. Az öné a sirig —.“

A levelet kiejtettem kezemből. De újra felvettem s gyertyalángnál elégettem azt.

Ime, a helyzet ez. Enrikó szerelmét hiába akarom megvetéssel nézni — az jól esik nekem. Szép, szenvedélyes, vakmerő, ügyes. A multak oly erős szálaival rendelkezik, melyekkel akaratomat lenyűgözheti. Szeretem. Szinte vágyom felé kiáltani: „Jójj és bocsás meg. Én imádlak mindent merő szörnyetegem! Eladom neked akaratomat — szerelmi suttogáson, csókon, szenvedélyes ölelésen . . .“

Szeme, mint a végzet, oly feltarthatatlanul nyerte vissza sötét uralmát felettem.

Mintha látnám, a mint az árnyékban vár reám! Ott áll az éjszakában daczosan, kihívóan, szerelmesen. Keble lázasan emelkedik s ökleit szorongatja tü-

relmetlenségében. Kissé nyitott száján át fogai vakítóan ragyognak. Mint egy szép farkasnak, ki áldozatát szétépíteni készül . . .

A férjem azt mondja: jó, nemes és hűséges vagyok! De ki biztosít, hogy az leszek Enrikó vallomása után? Én csak szegény, törekény, egyszerű asszony vagyok s ő volt az egyetlen férfi, a kit szerettem.

Mily göggel mondtam ma Jenőnek, hogy a világ végére is elengedhetne egy férival, sőt kételye miatt arczátlanok neveztem . . . Igaz, hogy Enrikó még akkor nem tette meg szörnyű vallomását!

Mit tegyek?

Megszökni nem fogok vele. Lenke szívét nem fogom meggyilkolni. Lenkéét, a ki jobban ragaszkodott hozzám, mint tulajdon édes anyjához. A ki szentnek tart.

Tehát egy világos: le kell mondani. A nők végezte: lemondás. Hányszor mondtam én ezt ismerőseimnek.

De az Enrikó fenyegetései! Ennek az olasznak vasakarata van s bosszúálló.

Oh! egy oly élet, a minőt ő festett elém. „Közlemben leszek, üldözöm vádoló tekintetével s fásult kedélyemmel. Ha Lenke panaszkodik, hogy sivar férj vagyok: ön tudni fogja miért . . .“

Ezekkel a szavakkal mondta.

Éreztem, hogy lelkem összezavarodik s fejemben szűrő fájdalom nyílal át.

És Lenke? Enrikó őt nem szereti s házasságuk boldogtalan lesz. Nem, őt nem hagyhatom arra a sorsra jutni, a mire én jutottam.

Fiatal leányok bánata báránnyel, könnyen elfújja a szél s életük ege újra kiderül. Bánkódni fog Enrikóért, de meg fog vigasztalódni hamar.

Még ő boldog lehet, ha Jenő néhány hónap múlva el tudja vele feledtetni Enrikót, az én egyetlen szerelmesemet.

Egyik ablakomon a tóra láttam. A tóra, melyen ma Enrikóval csolnaktunk, s melyen életem kockája elvettetett.

Az ablak nem magas s én könnyen leereszkedhetem a párkányzaton.

Mi volna, ha meghalnék? Ha véget vetnék mindennek s a vízbe ölném magamat?

Holnap meglelnék holttestemet, férjem visszaemlékezne, hogy migrénem volt ma este és praktikus, józan eszével kísütné, hogy a baj ideglázig fokozódott s ebben a be nem számítható állapotban a fájdalomtól félőrülten beugrottam a tiz öl mély tóba.

Meghalok . . . Miért ne halnék? Végre is mi az élet az ilyen czél nélkül való élet, mint az enyém?

De még se. Lenkének meg kellene írnom, miért váltam meg örökre tőle s miért hagytam egymagára a siralomvölgyben, a hol oly sok rosz ember él és a hol oly sulyosak a sors csapásai.

Meg kellene írnom őszintén, hogy völegénye még ma is engem szeret s őt csak olaszos bosszúból venné feleségül. Meg kellene írnom, hogy azt akarja, hogy megszökjem vele.

Teljesen őszinte vallomást kellene tehát tenni a halál előtt. A vallomás semmi esetre nem maradhat el.

Várjunk csak egy kissé. Mért bízzak ily sötét titkot levélre? Mért ne mondhatnám el mind azt, a mit levélben akarok elmondani, élőszóval a kis babának?

gyűlés, melyre megjelentek gr. Teleky Domokos, Novák Ferencz, Morágyi István, Pogány János, Müller Mihály, Vadadi Gergely, Gáspár János, br. Bánffy Kázmér, Zeyk Gábor. — Első sorban Gáspár János a bizottság jegyzőjeül megválasztván, a védekezés költségeire szükséges rovatl kivételése és heszedése végett az összeírások kiegészítése lett elrendelve. A filloxera elleni védekezés vezetésére egy szakképzett biztosi állás betöltése levén szükséges (800 frt fizetéssel, 200 frt lakpénz, 400 frt utazási átalánnyal) a pályázat kihirdetése elrendeltetett. Határozatba ment, hogy a filloxerabizottság minden hónap második szerdáján délután tartson gyűlést. Fugad. Balázsfalva és Csufud községek területén a filloxera mutatkozván, amerikai szőlőtelep létesítésére felhivatnak. A községi szőlőfelügyelő bizottságok megalakítására a polgármesterek és főszolgabírák felhivatnak. Paczalka község filloxeragyanus szőlőinek megvizsgálására Morágyi István vinczellérképezdei igazgató felkérte. Felhívjuk szőlőbirtokosainkat, hogy meglévén a mód és alkalom adva a kellő időben való védekezésre, erélyesen álljanak össze s közös erővel mentsek meg nagybecsű jövedelemforrásukat, kitűnő szőlőiket.

A megyei központi választmány gyűlése.

Folyó május 2-án az országgyűlési képviselő választók névjegyzékének jövő 1895-ik évre leendő kiigazítása végett a központi választmány megtette intézkedéseit, megalakítván a kiigazító küldöttséget. Elnökökül megválasztottak, N.-Enyed városba: Kovács Gyula; a n.-enyedi járásba: Pogány János és Szász József; a m.-ujvári járásba: gróf Bethlen Sándor és Bartalus Sámuel; a balásfalvi járásba: Moldován János és Simonffy Alajos; a kisenyedi járásba: Pongrácz Géza; az alvinczi j.-ba Batta Bertalan és Damó Vilmos; a m.-igeni j.-ba: Oelberg Gusztáv és Csuka Domokos; a verespataki j.-ba: Moldován Lajos A küldöttségi elnökök által a kiigazítási eljárásra f. május 24-től január 10-ig tűzhető ki határidő.

Thalia hajlékából.

Április 28-án, szombaton színr került a Radó—Stojanovits-féle „Kis molnár”, operette 3 felvonásban. Magát a darabot már volt szerencsénk ismertetni azon alkalomból, hogy a Csóka társulata színr hozta volt. A mi az előadást illeti, általában meglehetősen összhangzatos volt. A czimszerepet Lányi Szidi játszotta, kielégítően. Oláh Pétert Pénzes Bandi személyesítette, értelmes játékkal s baritonszóval elismerésünket víva ki. Nem volt rossz a két komikus mellékalak: Bicsky (Ágothai) és Florián (Lendvay) A fejedelemmel (Nagy Linda) meg épen meg voltunk elégedve. Herczegh Jenny a fejedelem szerepében nem bírt kellő élénkséggel, ez pedig egyik főkéllék ott. Az énekkar erőssége meglepett, s a zenekar ellen sem igen emelünk kifogást.

De most csendesesen alszik. Kedves álmai lehetnek, hadd álmodják, éjszakának idején nem költöm fel. Reggel bekopogtatok hozzá. Még ágyában lelem, elmondok neki mindent, menedéket keresek az ő szűzies, tiszta szívének árnyékában.

Enrikóval szakítani fog, de érdemel-e mást a férfi, a ki nem csak szerelmét kínálja nekem, hanem az elbukást, a becsstelenség útját?

Nyugodtabb vagyok, már nem látom oly sötét színrben a jövőt. Lenkével holnap egymás keblén jól kiserjük magunkat, estig összepakolunk, itt hagyjuk ezt a veszedelmes várost, itt hagyjuk Enrikót, visszaküldve neki jeggyűrűjét.

Otthon aztán Lenke kibusulja magát és Jenővel összeszoknak.

En meg elégedégek oldaluknál, még a széltől is óva az én lelke drágámat, felvevelem gyermekeiket s végrendeletben rájuk hagyom minden földi vagyonomat, azzal a kikötéssel, hogy Nápolyba egyik se tegye be közülök a lábát.

Ugy van, ugy, jobb lesz elejteni a vízbeugrás tervét. Nagyon romantikus halál volna az egy oly praktikus, józan ember nevének, a minő az uram.

Jőjjön, a minék jönni kell, én holnap mindent bevallok Lenkének. Csak ne volna már oly hosszú ez az éjszaka! Csak már virradna minél előbb!

Az az ember pedig, a ki azt hitte, hogy épp oly kevés becsületem van, mint neki, várhat reám a tópart sötét fáinak alatt, mint valami erős, szép vadállat, mely áldoztatát széttépni készül.

Soha sem fogom látni többé.

(Vége.)

Ápr. 29-én, vasárnap két előadás volt. Délután 4 órakor „A repülő csizmadia, vagy az elbűvöltek és a lábszj hatalma”, Balogh István 3 felvonásos bohózata. Az izetlen tartalom elmondásától megkímélem olvasóinkat; csupán annyit jegyzek meg, hogy kár volt erre pazarolniok erejükét derék színészeinknek. Ágotai pl. egész műgonddal alakítja a lábtyművészt.

Este egy új népszínmű ment: „Az asszony verve jó.” Lukácsi Sándor írta és zenéjét Lányi Géza komponálta. Ismét egy olyan darab, mely bátran sorakozhatik a gyengébb munkák közé. Sovány mese, laza compositio, erőltetett situatiok, sok reminiscencia stb. stb.! Csákány Pista (Pénzes Bandi) mint katona elkezel valami 300 pengőt. Becsületének megmentéséért ez összeg pótlására kér az atyjától pénzt, a mi azonban az öregnek nincs. Hanem hát „szerez” az öreg, a miért is aztán dutyiba kerül s ott is hal el. Itt kezdődik a darab. A katonaságot kiszolgált Pista hazajő s leghelőször is a Halász Zsófi (M. Herczeg Jenny) botlik bele s egymásba szeretnek. Történik pedig ez a Kalász István (Lendvay Nándor) portáján, a kinek Veron Leányát (Márkus Ilona) ép akkor veszi nőül Hinár András (Ernyey János). Az ifju párt azonban összevesziti a Halász Zsófi, úgy hogy Hinár elmegy a háztól. E felett aztán összevesz az após és anyós (Lendvainé) is s a sok Kuklinépraedicationtól elkeseredett Kalász uram végre elveri feleségét. A korcsmából visszakért Hinár verszemet kap s ő is ugy teszen nejevel. A két asszony ekkor elhagyja urát. De aztán mégis visszatérnek azokhoz, a mire szent lesz a béke s kívül hogy csakugyan „az asszony verve jó.” Hogy el ne felejtjük: Pista és Zsófi is egymáséi lesznek, miután Zsófinak e tekintetben a becsület nevében tiltakozó atya, Halász uram (Tamási) végre beleegyezését adja. Ilja! mert mindenek elmúlnak — kisebb-nagyobb csetepaték után, — ez a morál. — E történet közepette pedig intriguálnak comicusan Zsófi két kéréje Dudás (Ágothai) és Bogár (Krasznai); urához való hü ragaszkodással Gönczi mindenes (Galló Gyula); s naivul Veronnak Vicza huga (Krasznainé) Ha ezekhez veszünk egy pár népdalt és couplet-t, — előtűnk a darab.

Az előadás jó volt általában. Különösen tetszetek Dudás és Bogár. Kedves volt a kis Vicza. Halász Zsófi személyesítője sok igyekezettel birkózott meg e Blahánénak irt szereppel. Boris asszony jól nyelvelt s Verontól, Csákánytól, Kalásztól és Hinártól sem igen tagadhatunk meg némi elismerést.

Ápr. 30-án, hétfőn színr került Erkman és Chatrian 3 felvonásos színműve: „A lengyel zsidó.” Ivánfi Jenő fordításában. Romantikus darab, mely egy közbecsületben álló polgármester történetét adja, kit egy öreg lengyel zsidó megölésének az önvádja terhel s öl meg a végén. Lelkiismeret-tragedia, melyben elég markáns vonásokkal domborodik ki két nagy igazság: először, hogy a tömeg gyakorta vak s hogy másodsor, ha nem is látja s így nem is bünteti meg a vétkest a tömeg, de a tettes kizáró öntudatában nyilatkozik a a büntetés, az isteni igazságosság. Az írók hallucinatiokát és visiókat használnak ez igazságok felmutatására s ezekben nyilvánul a darab megrázó ereje. Némi derüt ad e sötét légkörű darabnak a polgármester leányának s egy ifju örmesternek szerelmi viszonya, mely házassággal is végződik.

Kemény próbára teszi a jellemzínészt a polgármester szerepe, mely kitűnő alakítást vár. Lendvaitól nem is tagadjuk, hogy sok gondot fordított e föladat megoldására; de be kell vallanunk, hogy nem tudott mindenütt megküzdzeni a nehézségekkel. A mellékalakok közül (kikre e darabban igazán ráillik a mellékes jelző) kiemeljük a polgármester leányát (Márkus Ilonát), nejét (Nagy Lindát) s az örmestert (Pénzest).

Május 1., kedden: a sensatiot keltett „Bubos pacisirtát” láttuk előadva. Az író (Wildenbruch Ernő) e darabban társadalmi problémákat fjeget, a becsületnek s a tisztességnek a szerelemmel kombinált problémáit. Kissé sikamlós théma, melynek megoldása sok pikanteriát von maga után. Az előadáson jelenlevő ifju leányaink érdekében, hála a társulatnak, hogy e dolgok élet játékkal fedezni igyekeztek. Egy gyári munkásnő a bubos pacisirta, kit nejeinek óhajt a gyár ura és szeretőjének a gyárur öcsse. A gyáros nejevé is teszi, de a bubos pacisirta nem lesz boldog, mert mást szeret, egy gyári munkást, Illenfeldet. Gonosz jelenet győzötteti meg erről Langenthal gyárost, melynek következtében aztán lemond s a két ifju szívet egyesülni hagyja. Ez röviden a mese, melyet itt-ott sok csinos jelenet tarkít.

A czimszerepben M. Herczegh Jennyt láttuk, s meggyőződünk, hogy a társulat e tagjában több az ambíció, mint az erő. Munkát fordított e szerep kidolgozására, a minek azonban eredménye meglehetősen hidegen hagyott. Egyik oka talán ennek a törekvő színésznő physicum s hangorganuma is, melyek nehezen egyeztetetők egy fiatal naiv leányka szerepével. Drámai ereje azonban itt-ott szépen csillant föl ez előadáson. Krasznay a gyáros öcscsének szerepét elhibázta, midőn comikus alakot akart csinálni a bonvi-

vantból. Lendvay hanyagul játszta a nem is neki való gyárost. Márkus I. (a gyáros nővére szerepében) s Pénzes Bandi (mint Illenfeld) ez estén sem voltak rosszak. Mindezekkel szemben azonban határozottan meg kell dicsernünk Nagy Lindát a pacisirta anyja s s Monoryt a nagybátyja szerepében. Monory különösen dicseretes, apróra földolgozott alakítást mutatott be.

Május 2., szerdán „Rafael” 4 felvonásos dráma Várad Antaltól. A híres festő haláláról egy legendaszerű történet, melyet egy mellözött féltékeny szerelmes idéz elő s melyben a mellözött bosszuállóval szemben szépen domborodik ki a boldogított s szüleit megtagadva is boldogító Stella alakja. Dr. Várad gyönyörű nyelvezettel és jeles inscenirozással írta meg e költeményt, melynek azonban a vége kissé avult eszéssel kér hatást: hármán hálnak meg csupán azon hibájukért, mert igen szerettek. Kevés ezzel az igaztalan igazságszolgáltatással szemben az, hogy a gyilkos szerelme, Antoniot elátkozza Barnabo, hogy Stellanak a jövő üdvét tárja föl ugyancsak Barnabo s hogy Rafael hirnevél s szerettségével él halála után is sokakban. Azaz hogy nem volna kevés, ha nem oly hirtelen és megrázóan ütne be a vég.

Maga az előadás a többiekhez hasonlítva, a jobbak közé tartozott. A czimszerepben Palotayt láttuk, ki is sok intelligentiával s műgonddal játszott. Márkus Ilonát is csak dicserhetjük a Stella alakításáért. Lányi Szidiről, Antoni személyesítőjéről hallgatunk, mint olyanról, a ki még a szerepmentudással is küzdött. A többi mellékalakok játéka nem nélkülözött bizonyos, igényelhető összhangot.

Május 3-án, csütörtökön egy látványos énekes bohózat: „Tót legény Amerikában, vagy utazás Chicagoba.” Sokan dolgoztak rajta: Zappert megírta, Komor magyarisította, Wenzert és D'Amant zenét ad hozzá. Bizony mindezek az urak egyebet is csinálhattak volna e dolog helyett. Nó de — azt szokták mondani — ilyenekre is van szükség. Am legyen! Et res malae magistrae!

A játékosok nagy része s maguk a situatiok is az ily darabban comicusak s ez ad hatást. E darabban a sok comicus alak közül érdemlegesen emelhetjük ki Krasznait (Papanek) és Monorit (Mandelblüh.) Egészséges és nem túlzó comicummal játsztak. A többiek is igyekezettel játsztak.

Május 4., pénteken Pusztai Bélát, vagyis az ő eredeti komikus vénáját láttuk csillogni a színpadon. Pusztai a kolozsvári színház egyik genialitása s ez meglátszik a „Kis babá”-n. Arról van szó, hogy egy huszárkapitánynak két lóért az „Amália”-ért s csikójáért a „kis babá”-ért tartáspénzt kellene fizetnie a Steinberger alkusznak, ki csak nagy sokára szózhatta rá az anyát egy szódavízre, Kolompérra. Steinberger kéri a tartáspénzt s fenyegetődzik, hogy személyesen viszi hozzá a „kis babát” s az anyós előtt ujítja meg hitelezői igényeit. A levl az anyós kezébe kerül s megindul a bonyodalom. Az anyós és leánya félreértik az ominosus neveket s rendkívül sok kaczagató jelenet áll elő a tévedésből, mig nem kívül a vétség s helyre áll a házi béke. Ez a darab magva, melynek héja azonban itt-ott kissé igen durva a jóízűs előtt. Kérdés azonban: jó-e a gyümölcs? Jó. Pusztai élvezhetővé teszi és pedig főként az által, hogy teljesen bevonja a valószínűség hamvával.

Az előadók közül élvezetes alakítást főként Krasznay nyújtott, a huszárkapitány ordináncjának szerepében és Csanádi Lenke az anyós szerepében. A többi igyekezett megadni ezekhez a méltó ensemble-tt.

B. Józsa.

VEGYES HIREK.

— **Az E. K. E.** alsóféhermegyei osztálya f. hó 5-én tartott gyűlésében tárgyalás alá vett a „Detonata” melletti menedékház bérlet ügyére vonatkozó szerződést s arra több, czélszerű módosítást ajánlott. Elhatározott, hogy ha az idő kedvez, júniusban Felgyógyon át a remetei szoroshoz kirándulást rendez, később pedig a „Kecsekőhöz.”

— **Jósika-emlékünnepelelyel** egybekötve tartja meg az Emke közgyűlést a jövő hó 3-án Tordán. Ez alkalomból „Emlékkönyv”-et is adnak ki, melybe több kitűnőségen kívül Kossuth Ferencz is adott már kisebbbster dolgozatot.

— **Elhalálozások.** Tatár Sándor N.-Enyed város kebeles polgára, hosszas szenvedés után, f. hó 3-án reggeli 1 órakor, 78 éves korában jobblétre szenderült. A megboldogult porrézeit f. hó 4-kén délután 4 órakor helyezték örök nyugalomra a háznál tartott rövid ima után, az ev. ref. sirkertbe. — Az elhunytat gyászolják: Dancs Mózes, mint a boldogult nevelt fia; Dancs Mózesné szül. Székelyhidy Mari; gyermekeik: Ida, s néhai keresztleánya, Sándor és József. — Özv. Versényi Károlyné — borosjenői Korda Anna, élete 64-ik évében f. hó 4-én elhalt Besenyő-ben. Gyászolják fiai: Versényi György, Gábor és Károly és veje Fosztó Ferencz, valamint unokái.

— **A „Memorandum” pörben** Kolozsvárt tartandó sajtóügyi tárgyalásra Ratiu, Patitia Rubin, Filep ügyvédek és társai f. hó 4-én utaztak át vármegyénk területén a vegyes vonattal. A rendező comite részben, hogy buzdítsa a „martirokat,” részben hogy ámitsa a

szegény népet, nem restelte a fáradságot s a vasut mentén kisebb-nagyobb csoportokban összegyűjtötte a papok és tanítók útján, hogy egy „szetreszke“-t kiáltsanak. Balászfalván a tanárok is megjelentek, az ifjúságot azonban az iskolában tartották. Tövisen, Enyeden, Miriszlónál, M-Ujvárt, Kocsárdon, Gyéresen mindenütt volt kisebb-nagyobb csoportosulás. Sajnáljuk, hogy a törvény és a közbeke ellen áskálódók cselekedeteit ily tüntetésekkel akarják fedezni s csak egyet kérünk: a szabad Romániában minő sors érne azon magyarokat, kik hasonló módon lepnének fel hazájukkal szemben? Valjon eltűnnek-e az ilyen tüntetéseket büntetlenül? Itt pedig szépen keresztül utazhatnak s még utközben is heccelődhetnek, ha — lehetne. Elég volt ebből a veszélyes játékból.

— **Kossuth Lajos** legnagyobb hazánkfia sir-emlékére, a városi tanács által kibocsátott 89 darab gyűjtési íven városunk területéről a következő adományok folytak be ez ideig özv. Grünfeld Leopoldné urasszony 47. sz. gyűjtő íven: Krecsák Károly 50 kr, Czinege Ferencz 1 frt, Pánczél Rozália 50 kr, özv. Varga Pálné 25 kr, Lukács Károlyné 25 kr, Szalai Marton 20 kr, Dezső Zsigmondné 50 kr, Dezső Dénes 20 kr, Szabó József 50 kr, Schönberger Mórné, 50 kr, özv. Veressné 50 kr, Veress Johanka 50 kr, Vár-aljai József 50 kr, Feiler Farkasné 50 kr, özv. Grünfeld Leopoldné 50 kr, Pap Géza 40 kr, Derzsi Ede 40 kr, Ujvári Imre 50 kr, Vinczenti Lajos 1 frt, Adorján Elek 40 kr, Rosenfeld Ignác 40 kr, összesen 10 frt. Kovács Lajos rendőrbiztos ur 9-ik számú gyűjtő íven: Jakab Mátyás 1 frt, Nagy Károly 30 kr, Réderberger Gyula 50 kr, Bőszörményi Ferencz 20 kr, Grosz Farkas 20 kr, Neuman G. 30 kr, Huber Győző 20 kr, Papp Domokos 20 kr, Kónya Albertné 1 frt 20 kr, Kónya Albert 1 frt 50 kr, Csizsár József 50 kr, Stern Ignác 20 kr, László Eszter 30 kr, N. N., O. L. 10 kr, Mantorin János 50 kr, Kónya Lina 20 kr, Imréné 20 kr, Szilágyi János 10 kr, Pattantyus Antal 1 fut, Balló Péterné 50 kr, Molnar András 20 kr, Cs. v. Lázár Imre 10 kr, Lázárné Ládai Orosz Aranka 1 frt, Bufő Adam 50 kr, Ilyés Ferencz 10 kr, Dán János 15 kr, Solyom János 50 kr, Nagy Istvánné 50 kr, Jancsó Béla 50 kr, Mán Abraham 30 kr, Kovács Lajos 50 kr, összesen 13 frt 55 kr. (Folytatjuk.)

— **Confirmáció.** Áldózócsütörtökön folyt le az ev. ref. templomban régi szokás szerint az u. n. confirmatio. A szép ünnepélyt a rendes invocatio után a főiskolai zenekar játéka vezette be. Azután a gyülekezet énekelte a CLXVI. dics. I. versét. Nagy Károly lelkész jelent meg erre a szöszéken s tartott egy hatásos imát. Majd a daloskör énekelte egy szép egyházi dalt, melynek elhangzásával remek praedicatiót mondott Nagy K. lelkész. A gyül. éneke (CLXVI. d. 7. v.) után fogadást tön a 69 hitben erősödött ifju lélek s énekeltek áhitattal. A szokásos első urvacsoportzás, megáldó beszéd és ajánlás után a gyülekezet áldást kéro énekelve záródott az ünnepélyes szertartás.

— **A pünköszi szünidőt** a Bethlen-főiskolában tegnap reggel adták ki s 10 napig tart. A tanulóifjak közül csak kevesen távoztak el, tekintettel a nem-sokára ugyis beköszöntő nagy vakációra.

— **A tövisi önk. tűzoltóegylet** folyó hó 14-én saját pénztára javára a Löwe Sámuel ur kerti helyiségében majalist rendez. Beléptidij családonként 1 forint, személyenként 50 kr. — Kezdeté délután 4 órakor.

— **Szörnyszülött.** Kemény Simon br. esombordi gazdaságából egy ujonlelt kétfejű bárányt hoztak be természetbúvár alispánunknak. A szörnyszülött méretei rendesek s testét szép finom fekete gyapju fedi. A megelletes után néhány perczig még élt.

— **Villámcsapások.** A virágos tavasz pompás szépségével éles ellentétet képezett azon rettenetes hatású vihar, mely ápril 26-án több emberéletet semsített meg egymástól messze távol eső területeken. Borberek határán Kimpian Juont utőtte agyon a villám s ugyanekkor Pokloson egy házat, Rakaton egy csúrt és iskolát gyujtott meg a villám, melyek porig égtek egy tehénnel együtt. Ugyazon napon Ponor határán is becsapott a villám s két embert: Barb Simion l. Gavrillát és Dán Gavrillát úgy leütötte, hogy azon meghaltak.

— **Gazdák és gazdasszonyok figyelmébe.** *Gazdasági vetemény és virág magvak, — kizárólagosan valódi erfurti — kaphatók: Cirner J. József kereskedésében Nagy-Enyeden, ki a magvak jóságáért és valódiságáért kezességét vállal. Postai megrendeléseket legpontosabban eszközöl.*

CSARNOK.

A drótos élete.

(Folytatás.)

A legény nem vár több hivatást; ez is igen sok volt. Az a forró szerelem, mely után annyit esengett titkon, egészen megzavarta az

eszét. Magához veszi megtakarított pénzét s repül haza, mint társához a madár.

Megülk a lakodalmat, még pedig úgy, hogy hire menjen a faluban. Van bor, mézes pálinka, csalogató muzsikaszó, szives vendéglátás annyi, hogy sok is. A kedv itéletnapig sem érne végét; csak hogy a megtakarított pénz utolsó krajezarig bucsút vesz a gazdától.

Ha tudta volna, hogy mibe kerül egy ilyen lakzi, jobban a spórolás mellé állott volna; dehát nem tudta.

Asszony már van a háznál; de ház még nincs, mely meghitt otthonjába fogadná. Erre is spórolni kellett volna; de hiába!

Más választás nincs: mint visszamenni a messi idegenbe s fáradni, verejtékezni mindaddig, míg elértemti a szükséges összeget.

Szegény fiatal asszony, jóformán még ki sem törülte sugaras szeméből az öröm világot érő gyöngyöit s már a bánulás fájo harmatjait permetezik alá szótalanán tett orcáira. De hát a férj, a ki az otthon töltött pár nap üdvőségét rózsás álomnak gondolja, melyben tengernyi sok édességet látok; egy morzsányit meg is izlet belőle s ez is olyan volt, hogy szinte szárnyakat kapott tőle, hogy repüljön ég felé . . . Es most . . . ?

Eh, ugy kell neki, mért nem zsákmányolta ki jobban a távollét gyümölcsét érlelo pillanatait . . . !

De nem kell félni: most már gondosabb lesz, mint a minő volt, most már van: miért.

A fiatal asszony anyjánál marad; a férj pedig nyakába veszi a világot, hogy szorgos munkába ölje a szivárványos mézeshetek elvesztése fölötti fájdalmát.

Virágmezőnek indult, hol minden egyes fűszál földöntuli boldogságának lett volna tanujele s vissza kellett térnie a tövisek közé. Hiába: otthont kell teremtenie a galambnak, ha az a boldog kor rég letűnt, melyben az alkotó ingyen ruházta fel a maga teremtményeit.

Egy kerek esztendőig áll ellent a haza csalogató vágyak kísértő daemonának. Még mostanig sem spórolt össze annyit, hogy az utolsó zsindeleyszeget is beszerezhetné az óhajtott otthon fedelébe; de hiába: menni kell. Különös leveleket kap hazulról. Különös álmái vannak.

Mikorra haza ér, kerepelő golyát lát a házban. Anyja elébe szalad s megcsókolja melegen, a mint még soha. Szemeiben öröm könyvek ragyognak, melyeknek különös csillogását nem tudja megfejteni.

Oda bent a szobában egy halvány mosolygó asszony s egy kis repeső anygalka fogadják, az az ő felesége; ez pedig az ő fia.

A fiatal férj lábai alól kiesik a világ; oda borul az ágy elébe, a honnan csak órákkal azelőtt repült vissza a golya s úgy megsir boldogságában, úgy meg zokog, mintha szokatlan nagy bánat szakadt volna reá.

S ezzel aztán vége szakad a házépítésnek, még a fundamentumot sem lehet lerakni: a pénz más célra kell, nevet kell vásárolni rajta az ujszülöttnak, mely egészen olyan lesz, mint az apjáié, sem rövidebb, sem hosszabb s mégis úgy felemészti az összespórolgatott summát, mintha a szentiványi éneket mind nevekből akasztották volna a nyakába.

Hiába: az elsőszülött „fiu“ megérdemel ekkora áldozatot!

(Folyt. köv.)

Szerkesztőség :
Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.
Kiadó: CIRNER J. JÓZSEF.

Egész selyem, mintázott Foulárdokat
(mintegy 450 különböző fajban), méterenkint 75 krtól 3 frt 65 krig — valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, kockás, csikos, virágos, damasztolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállit postabér és vámmentesen a privátmegrendelő lakására HENNEBERG G. (es. kir. udv. szállító) selyemgyára ZÜRICHBEN. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

H i r d e t é s e k.

Máriaczei Gyomorcsépek

Magyszerűen hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismert és híres.

A gyomorbetegségek tünetei: étvágytalanság, gyomorgöngyöség, bűzös lehellet, felfújtás, savanyú felbőgös, hasmenés, gyomregés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörs, szűkülés.

Hatásos gyógyszerek bizonyult fejáadásánál, melynyiben ez a gyomortól származott, gyomortürelhetésnél étellekkel és italokkal gúlszták, májbajok és hámorholcánál.

Emellett bajknál a **Máriaczei gyomorcsépek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusit. Egy kis üveg ára használati utatással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi foraktár:
Török József gyógyszerháza
Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly csépeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságot bizonyítottam“.

A **Máriaczei gyomorcsépek** valódián kaphatók

Kovács József gyógyszerésznél Nagy-Enyeden.

Schieszl Károly gyógyszerésznél Balászfalván.

Wolf G. és fia gyógyszerészeknél 10-43 Tordán.

LE GRIFFON

Valódi Francia papir

ÜGYELJÉNEK A JEGYRE

ÖVAKODJANAK MINDEN UTANZÁSTOL.

a legjobb

A LEGKERESETEBB

az egészségnek leghasznosabb

SZIVARKA PAPIR

(29-52.)

M. C. CORWICK

Fűkaszáló es aratógépek

a legjobbak a világon. Kitüntetve minden kiállításon.

PETROLEUMMOTOROK,

gőz és járgánycséplőgépek, ekék, boronák, rosták, trieurök, sorvetőgépek, kézivetőgépek, kukorica-morzsolók, szecska és répavágók, darálógépek, malmok, ugy mint mindentéle gépek, szerszámok és eszközök a gazdaság számára legjobban és legolcsóbban kapható:

MÜLLER és WEISZ-nál

BUDAPESTEN, Váci-körut 76., a nyugoti pálya-udvar közelében.

7-12

eki való (ében) s voltak rozottan anya s önösen ott be. s drama legenda- szerel- al szem- eit meg- di gyó- a meg e vult esz- an azon az igaz- y a gyl- ögy Stel- amabo s el halála evés, ha a, a job- t lattuk. ott. Mär- kítasáert. allgatunk, d is küz- elkölözött

nekes bö- hicagoba. mor ma- tak hozzá. ttak volna ndáni — res malae

matiók is 2 darabban elhetjük ki a) Egesz- többiek is

sz az ö ere- szinpadon. itása s ez hogy egy rt s csiko- fizetnie a ra sozhatta Steinberger zemelyesen ujítja meg e kerül s felreértik zagató je- a vetség s a, melynek izlés előtt. ztai elvez- gy teljesen

tent Krasz- mak szere- en. A többi le-tt.

Józsa.

talya f. hó „Detonata“ zo szerző- lött. Elha- an Felgyő- rendez. ké-

eköve tart- an Tordán. ki, melybe adott már

-Enyed vá- f. hó 3-án re szende- en délután nál tartott elhunytat nevelt fia; gyermekeik: ef. — Özv. Anna, élete Gyászolják vej) Fosztó

zsvártt tar- ubin, Filep ármegeyénk te részben, ámitsa a

Markovits Lajos

órák és ékszerész

N.-Enyed, új leányiskola épület.

Ajánlja a n. é. közönségnek dús rak-
tárát: mindennemű jól szabályozott schwei-
tzi **arany, ezüst és nickel** férfi
és női **zsebórákból**, bécsi inga és
schwarzvaldi fali órákból, Amerikai
ébresztő órák, első minőségű óra
darabonként — jól szabályozva —
3 forinttól kezdve.

Nagy raktár a m. kir. fémjelző
hivatal által kitesített mindennemű arany,
ezüst és drágakő

ékszerekből,

ugymint: **láncok, karékek, gyűrűk,**
függők, melltűk stb. Továbbá minden-
nemű valódi **tajték és borostyán árukból.**

Dús választék szemüveg és
csipetőkben, concav, con-
vex és periszkop üvegekkel.
A szemüvegviselő részére
szemmérő (optometer) áll rendelkezésre.

Mindenféle óra és ékszer valamint
szemüvegjavításokat jutányos árban elvállal
és gyorsan eszközöl.

**Tőle vásárolt, avagy nála
javított órákért kezességet
vállal.**

Vidéki megrendeléseket pontosan és lelki-
ismeretesen eszközöl.

„Egy elsőrangú magyarországi biztosító intézet“

helyben egy alkalmas **függönyököt**, a vidéken
pedig tevékeny **helyi ügynököket** keres. —
Szíves ajánlatok „**Biztosító képviselő**“ jellege
alatt e lap kiadóhivatalához kéretnek. 2—3

Arankamentes lóheremag

nagyszemű **100 kilója 76 frt, 5, 10, 25,**
50 kilós zsákokban, államilag ólom-
2—10 **zárolva.**

Répmag

ugyanolyan árban, **Alvinczen** feladva,
utánvétellel kapható

Gróf Teleki Arvéd

drassói uradalmában, u. p. Koneza.

Fényképészeti jelentés.

Van szerencsém Nagy-Enyed vá-
ros és vidéke mélyen tisztelt közönsé-
gének tisztelettel jelenteni, hogy

fényképészeti műtermemet

rövid időre Kolozsvárról ideiglenesen
áthelyeztem s azt a magyar-utczán
Grünfeld Dávid lisztkereskedő ur ud-
varán rendeztem be, a hol minden-
nemű. u. m.: **látogatójegy alaku,**
kabinet-, Makart-, boudoir-, stb.
fényképeket készítek.

Kis képekről nagyobbitásokat,
egész életnagyságig, retoucheban, mely-
nek finomsága minden festett képet
fölülmul. Szóval a fényképészeti és fes-
tészeti szakmába vágó minden munká-
latokat elvállalok s az általam készí-
tett fényképek tiszta és élethű kivi-
teléért kezességet vállalok.

**Felvételeket reggel 8 órá-
tól d. u. 5 óráig borult idő-
ben is pontosan eszközölök.**

A nagyérdemű közönség nagy-
becsű megrendeléseit kérve, vagyok

Tisztelettel:

KATÓ JÓZSEF fényképész
Kolozsvárról.

Tisztelt háziasszonyok!

Nem szükséges többé kész harisnyát venni!!!

Tessék csak egyszerűen a jó minőségű gyapotot, bármilyen szín és vas-
tagságban megvásárolni, minta-harisnyával felszerelni és a

nagy-enyedi kir. orsz. fegyintézet

Harisnyakötő-Gyár Intézőségének

bérmentve beküldeni, hol az a legrövidebb idő alatt a következő jutányos
áron feldolgoztatik:

1 pár női térdharisnya kötés 20 kr. | 1 pár férfi köz. harisnyaköt. 13 kr.
1 pár női közöns. harisnyák. 15 kr. | 1 pár ^{fiú vagy leány} harisnyaköt. 10—12 kr.

1 pár harisnyafejelés általában 10 kr.

A nadlis- (patent) kötés az árakat páronként 2—5 krajczárral emeli.

A nagy-enyedi kir. orsz. fegyintézet
Harisnyakötő-Gyár Intézősége.

7—12

Knittfeldi azurin, elsőrendű rézgalicz SZŐLŐ PERMETEZÉSRE,

továbbá;

kitünő szegedi liszt, naponta friss élesztő,

kis üstös szilvórium,

Gróf Keglevich István és Czuba, Durozier és Társa-féle

VALÓDI COGNAC

legolcsóbban kapható WINKLER JÁNOS kereskedésében

Nagy-Enyeden.

Tessék csak mindig

8—10

„ZACHERLIN“-T

kérni, az a legbiztosabb és legjobb rovarpusztí-
tó szer, mivel az **minden rovarpusztító
szer között a leghathatósabb.**

Nem szükséges dicsérni annak jóságát és
hatását; eléggé bizonyítja azt a „Zacherlin-“
nek nagy mennyiségbeni használása és óriási
kiterjedésű hirtel és piaca, mely mindenütt
ismeretes.

Pecsetelt üveget kell csak mindig kérni,
melyen a „Zacherlin“ olvasható. **Minden
más fajta szer csak értéktelen utánzat.**
Egy üveg ára 15, 30, 50 kr., 1 és 2 frt.
A Zacherlin-öntöző 30 kr.

A „Zacherlin“ valódi minőségben kapható:

Nagy-Enyeden: Bisztritsány Lajos, Czirner J.
József és Winkler János uraknál.

Abrudbányán: Molnár Árpád urnál.

Balázsfalván: Sinberger Salamon gyógyszer-
ész, Schiesl Károly, Klein testvérek és Heisi-
kovitz Leopold uraknál.

Gyulafehérváron: Fröhlich Gyula, Szent-
györgy M. gyógyszerész, Jakabfy Albert és
Nagy József uraknál.

Maros-Ujváron: Virág Tamás urnál.

